

Brüssel, 17. detsember 2020
(OR. en)

14171/20

Institutsioonidevaheline
dokument:
2020/0036(COD)

ENV 823
CLIMA 359
TELECOM 272
DIGIT 155
ENER 505
COMPET 646
RECH 534
MI 584

MENETLUSE TULEMUS

Saatja:	Nõukogu peasekretariaat
Saaja:	Delegatsioonid
Eelmise dok nr:	14004/20
Komisjoni dok nr:	6547/20; 10868/20
Teema:	Ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega kehtestatakse kliimaneutraalsuse saavutamise raamistik ja muudetakse määrust (EL) 2018/1999 (Euroopa kliimaseadus) – Üldine lähenemisviis

---

Delegatsioonidele edastatakse lisas teavitamise eesmärgil eespool nimetatud ettepaneku tekst, mille suhtes nõukogu (keskkond) leppis 17. detsembril 2020 kokku üldises lähenemisviisis.

Nõukogus toimunud arutelu tulemusel tehtud muudatused võrreldes eesistujariigi teksti eelmise versiooniga (dok 14004/20) on märgitud **paksus ja allajoonitud kirjas** (lk 10). Varem komisjoni ettepanekus tehtud muudatused on alla joonitud ja väljajäetud tekst on asendatud nurksulgudega [...].

Ettepanek:

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS,

**millega kehtestatakse kliimaneutraalsuse saavutamise raamistik ja muudetakse määrust (EL)
2018/1999 (Euroopa kliimaseadus)**

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 192 lõiget 1,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele,

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust,¹

võttes arvesse Regioonide Komitee arvamust,²

toimides seadusandliku tavamenetluse kohaselt

---

¹ ELT C , , lk .

² ELT C 324, 1.10.2020, lk 58.

ning arvestades järgmist:

- (1) Komisjon esitas 11. detsembri 2019. aasta teatises „Euroopa roheline kokkulepe“³ uue majanduskasvu strateegia, mille eesmärk on muuta liit õiglaseks ja jõukaks, nüüdisaegse, ressursitõhusa ja konkurentsivõimelise majandusega ühiskonnaks, kus 2050. aastaks ei ole enam kasvuhoonegaaside netoheidet ja kus majanduskasv on ressursikasutusest lahutatud. Samuti on selle eesmärk kaitsta, säilitada ja suurendada liidu looduskapitali ning kaitsta kodanike tervist ja heaolu keskkonnaga seotud ohtude ja mõjude eest. Samal ajal peab see üleminek olema õiglane ja kaasav, et kedagi ei jäetaks kõrvale.
- (2) Valitsustevahelise kliimamuutuste rühma (IPCC) eriaruanne, milles käsitletakse mõju, mis tuleneb üleilmsest soojenemisest 1,5 °C võrra üle tööstusajastu eelse taseme, ja sellega seotud üleilmseid kasvuhoonegaaside heitkoguste muutuse suundumusi,⁴ loob kliimamuutustega võitlemiseks tugeva teadusliku aluse ning on selle tõenduseks, et kliimameetmeid on vaja tugevdada. Eriaruandes kinnitatakse, et kasvuhoonegaaside heidet tuleb kiiresti kahandada ja temperatuuri tõusu on vaja hoida 1,5 °C piires, eelkõige selleks, et vähendada äärmuslike ilmastikunähtuste tõenäosust. Valitsustevahelise bioloogilist mitmekesisust ja ökosüsteemi teenuseid käsitleva teaduslik-poliitilise foorumi (IPBES) 2019. aasta üleilmne hindamisaruanne⁵ annab tunnistust bioloogilise mitmekesisuse vähenemisest kogu maailmas, kusjuures kliimamuutused on tähtselt kolmas bioloogilist mitmekesisust vähendav tegur⁶.

---

³ Komisjoni teatis „Euroopa roheline kokkulepe“, COM(2019) 640 final, 11. detsember 2019.

⁴ Valitsustevaheline kliimamuutuste rühm (2018) „Global Warming of 1.5°C. An IPCC Special Report on the impacts of global warming of 1.5°C above pre-industrial levels and related global greenhouse gas emission pathways, in the context of strengthening the global response to the threat of climate change, sustainable development, and efforts to eradicate poverty“ [Masson-Delmotte, V., Zhai, P., Pörtner, H.-O., Roberts, D., Skea, J., Shukla, P.R., Pirani, A., Moufouma-Okia, W., Péan, C., Pidcock, R., Connors, S., Matthews, J.B.R., Chen, Y., Zhou, X., Gomis, M.I., Lonnoy, E., Maycock, T., Tignor, M. ja Waterfield, T. (toim.)].

⁵ IPBES, 2019: „Global Assessment on Biodiversity and Ecosystem Services“.

⁶ Euroopa Keskkonnaameti aruanne „Euroopa keskkond – seisund ja väljavaated 2020. aastal“ (Luxembourg, Euroopa Liidu Väljaannete Talitus, 2019).

- (3) Pikaajalise eesmärgi kindlaksmääramine on väga oluline selleks, et toetada majanduse ja ühiskonna ümberkujundamist, töökohtade loomist, majanduskasvu ja Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni kestliku arengu eesmärkide saavutamist ning püüelda õiglasel ja kulutõhusal viisil Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni kliimamuutuste raamkonventsiooni osaliste konverentsi 21. istungjärgul vastu võetud 2015. aasta Pariisi kliimakokkuleppe (edaspidi „Pariisi kokkulepe“) temperatuurieesmärgi poole.
- (4) Pariisi kokkuleppes on kokku lepitud pikaajaline eesmärk hoida üleilmse temperatuuri tõus tunduvalt allpool 2 °C võrreldes tööstusrevolutsioonieelse tasemega ja püüda piirata temperatuuri tõusu 1,5 °C-ni võrreldes tööstusrevolutsioonieelse tasemega⁷ ning selles rõhutatakse, kui oluline on kohaneda kliimamuutuste ebasoodsa mõjuga⁸ ja viia rahastamisvood kooskõlla arenguteega, mis on suunatud vähese kasvuhoonegaaside heite ja kliima muutumisele vastupidava arengu saavutamisele⁹.
- (5) Liidu ja liikmesriikide kliimameetmete eesmärk on kaitsta kestliku arengu tegevuskava 2030 raames ja Pariisi kokkuleppe eesmärkide poole püüeldes inimesi ja planeeti, heaolu, jõukust, tervist, toidusüsteeme, ökosüsteemide terviklikkust ja bioloogilist mitmekesisust kliimamuutuste ohu eest, samuti maksimeerida planeedi võimaluste piires jõukust ning suurendada ühiskonna vastupanuvõimet ja vähendada selle haavatavust kliimamuutuste suhtes.
- (6) Kliimanetraalsust peaksid aitama saavutada kõik majandussektorid [...], mille puhul kasvuhoonegaaside heidet või sidumist reguleeritakse liidu õigusega. [...]
- (6a) Arvestades energia tootmise ja tarbimise suurt mõju kasvuhoonegaaside heitele, on oluline üle minna ohutule, kestlikule, taskukohasele ja kindlale energiasüsteemile, mis tugineb hästitoimivale energia siseturule. Digiüleminek, tehnoloogiline innovatsioon ning teadus- ja arendustegevus on samuti tähtsad kliimanetraalsuse eesmärgi saavutamise tegurid.

---

⁷ Pariisi kokkuleppe artikli 2 lõike 1 punkt a.

⁸ Pariisi kokkuleppe artikli 2 lõike 1 punkt b.

⁹ Pariisi kokkuleppe artikli 2 lõike 1 punkt c.

- (7) Liit on viinud ellu ambitsioonikat kliimapoliitikat ja kehtestanud õigusraamistiku, et saavutada oma kasvuhoonegaaside heite vähendamise 2030. aasta eesmärk. Selle eesmärgi saavutamiseks on muu hulgas vastu võetud sellised õigusaktid nagu Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2003/87/EÜ,¹⁰ millega loodi liidus kasvuhoonegaaside lubatud heitkoguse ühikutega kauplemise süsteem, Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2018/842,¹¹ millega kehtestati liikmesriikidele kasvuhoonegaaside heite vähendamise eesmärgid 2030. aastaks, ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2018/841,¹² millega nõutakse liikmesriikidelt maakasutusest, maakasutuse muutusest ja metsandusest pärineva kasvuhoonegaaside heite ja nende sidumise tasakaalustamist.
- (8) Peale selle tutvustas komisjon oma 28. novembri 2018. aasta teatises „Puhas planeet kõigi jaoks. Euroopa pikaajaline strateegiline visioon, et jõuda jõuka, nüüdisaegse, konkurentsivõimelise ja kliimaneutraalse majanduseni“ visiooni sellest, kuidas jõuda liidus 2050. aastaks kasvuhoonegaaside netonullheiteni sotsiaalselt õiglase ja kulutõhusa ülemineku kaudu.

---

¹⁰ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. oktoobri 2003. aasta direktiiv 2003/87/EÜ, millega luuakse liidus kasvuhoonegaaside lubatud heitkoguse ühikutega kauplemise süsteem ja muudetakse nõukogu direktiivi 96/61/EÜ (ELT L 275, 25.10.2003, lk 32).

¹¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 30. mai 2018. aasta määrus (EL) 2018/842, milles käsitletakse liikmesriikide kohustust vähendada kasvuhoonegaaside heidet aastatel 2021–2030, millega panustatakse kliimameetmetesse, et täita Pariisi kokkuleppega võetud kohustused, ning millega muudetakse määrust (EL) nr 525/2013 (ELT L 156, 19.6.2018, lk 26).

¹² Euroopa Parlamendi ja nõukogu 30. mai 2018. aasta määrus (EL) 2018/841, millega lisatakse maakasutusest, maakasutuse muutusest ja metsandusest tulenev kasvuhoonegaaside heide ja sellest tulenevate kasvuhoonegaaside sidumine 2030. aasta kliima- ja energiapoliitika raamistikku ning millega muudetakse määrust (EL) nr 525/2013 ja otsust nr 529/2013/EL (ELT L 156, 19.6.2018, lk 1).

- (9) Liit on paketi „Puhas energia kõikidele eurooplastele“¹³ kaudu viinud ellu ambitsioonikat süsinikuheite vähendamise poliitikat, eeskätt ehitades üles tugevat energialiitu, mis hõlmab Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivides 2012/27/EL¹⁴ ja (EL) 2018/2001¹⁵ energiatõhususe ja taastuvenergia kasutamise 2030. aasta eesmärkide seadmist, ning tõhustades asjakohaseid õigusakte, sealhulgas Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2010/31/EL¹⁶.
- (10) Liit on kliimanetraalsusele üleminekul maailmas juhtpositsioonil ning on kindlalt otsustanud aidata suurendada üleilmseid ambitsioone ja tugevdada üleilmset reageerimist kliimamuutustele, kasutades kõiki oma käsutuses olevaid vahendeid, sealhulgas kliimadiplomaatiat.
- (10a) Liit peaks jätkama kliimameetmete rakendamist ja hoidma kliimavaldkonnas rahvusvahelist juhtpositsiooni ka pärast 2050. aastat, et kaitsta inimesi ja planeeti kliimamuutuste ohu eest, püüeldes Pariisi kokkuleppes seatud temperatuurieesmärkide poole ja järgides IPCC teaduslikke hinnanguid.

---

¹³ COM(2016) 860 final, 30. november 2016.

¹⁴ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. oktoobri 2012. aasta direktiiv 2012/27/EL, milles käsitletakse energiatõhusust, muudetakse direktiive 2009/125/EÜ ja 2010/30/EL ning tunnistatakse kehtetuks direktiivid 2004/8/EÜ ja 2006/32/EÜ (ELT L 315, 14.11.2012, lk 1).

¹⁵ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. detsembri 2018. aasta direktiiv (EL) 2018/2001 taastuvatest energiaallikatest toodetud energia kasutamise edendamise kohta (ELT L 328, 21.12.2018, lk 82).

¹⁶ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 19. mai 2010. aasta direktiiv 2010/31/EL hoonete energiatõhususe kohta (ELT L 153, 18.6.2010, lk 13).

- (11) Euroopa Parlament nõudis, et üleminek kliimanetraalsele ühiskonnale tuleb saavutada hiljemalt 2050. aastaks ja sellest peab saama Euroopa edulugu,¹⁷ ning on kuulutanud välja kliima- ja keskkonnavalase hädaolukorra¹⁸. Euroopa Ülemkogu leppis oma 12. detsembri 2019. aasta järeldustes¹⁹ kokku eesmärgi saavutada 2050. aastaks kliimanetraalne liit kooskõlas Pariisi kokkuleppe eesmärkidega, tunnistades samas, et vaja on kehtestada tugiraamistik, mis toob kasu kõikidele liikmesriikidele ning sisaldab piisavaid instrumente, stiimuleid, toetust ja investeringuid, et tagada kulutõhus, õiglase ning sotsiaalselt tasakaalustatud ja aus üleminek, võttes arvesse riikide erinevat lähteolukorda. Samuti märkis ta, et üleminek eeldab suuri avaliku ja erasektori investeringuid. [...] EL esitas 6. märtsil 2020 oma vähese kasvuhoonegaaside heitega arengu pikaajalise strateegia [...] Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni kliimamuutuste raamkonventsioonile pärast strateegia vastuvõtmist nõukogus.
- (12) Liit peaks võtma sihiks saavutada liidusiseselt 2050. aastaks kasvuhoonegaaside inimtekkelistest allikatest pärineva heite ja nende neeldajates sidumise vaheline tasakaal kogu majanduses. Neeldajad hõlmavad looduslikke ja tehnoloogilisi lahendusi, mis on märgitud ÜRO kliimamuutuste raamkonventsioonile esitatud liidu kasvuhoonegaaside inventuurides. [...] Lahendused, mis põhinevad süsinikdioksiidi kogumise ja säilitamise ning süsinikdioksiidi kogumise ja kasutamise tehnoloogiatel, võivad aidata vähendada CO₂ heidet, leevendades eelkõige protsessiheidet tööstuses liikmesriikides, kes on selle tehnoloogia valinud. 2050. aastaks seatud kogu liitu hõlmavat kliimanetraalsuse eesmärki peaksid kõik liikmesriigid püüdma saavutada ühiselt ning liikmesriigid, Euroopa Parlament, nõukogu ja komisjon peaksid võtma vajalikud meetmed, et seda oleks võimalik teha. Liidu tasandi meetmed on eesmärgi saavutamiseks vajalike meetmete oluline osa.

---

¹⁷ Euroopa Parlamendi 15. jaanuari 2020. aasta resolutsioon Euroopa roheline kokkuleppe kohta (2019/2956(RSP)).

¹⁸ Euroopa Parlamendi 28. novembri 2019. aasta resolutsioon kliima- ja keskkonnavalase hädaolukorra kohta (2019/2930(RSP)).

¹⁹ Euroopa Ülemkogu 12. detsembri 2019. aasta kohtumisel vastu võetud järeldused, EUCO 29/19, CO EUR 31, CONCL 9.

- (12a) Euroopa Ülemkogu kinnitas oma 8. ja 9. märtsi 2007. aasta ning 23. ja 24. oktoobri 2014. aasta järeldustes vastavalt liidu kasvuhoonegaaside heite vähendamise eesmärgi 2020. aastaks ning kliima- ja energiapoliitika raamistiku aastani 2030. Käesoleva määruse sätted, mis käsitleva liidu 2040. aasta kliimaeesmärgi kehtestamist, [...] ei piira aluslepingutes sätestatud Euroopa Ülemkogu rolli liidu kliimapoliitika arendamise üldise poliitilise suuna ja prioriteetide kindlaksmääramisel.
- (13) [...] (üle viidud uude põhjendusse 10a)
- (14) Olulise osa pikaajalisest üleilmsest reageerimisest kliimamuutustele moodustab kohanemine. Seepärast peaksid liikmesriigid ja liit suurendama oma kohanemis- ja vastupanuvõimet ning vähendama haavatavust kliimamuutuste suhtes, nagu on sätestatud Pariisi kokkuleppe artiklis 7, ning maksimeerima kasu, mida saadakse koostoimest muude [...] poliitikameetmete ja õigusaktidega. Liikmesriigid peaksid vastu võtma ulatuslikud riiklikud kohanemisstrateegiad ja -kavad. EL peaks püüdma luua soodsa regulatiivse keskkonna kliimamuutustega kohanemiseks liikmesriikide poolt kehtestatud riikliku poliitika ja meetmete jaoks. Selleks, et parandada vastupanu- ja kohanemisvõimet kliimamuutuste suhtes, on vaja kõigi majandussektorite ja ühiskonna ühiseid jõupingutusi ning kõigi asjakohaste Euroopa õigusaktide ja poliitikavaldkondade sidusust ja kooskõla.
- (14a) Kliimamuutused nagu äärmuslik kuumus, üleujutused, põuad, veenappus, merevee taseme tõus, liustike sulamine, metsatulekahjud, tuulemurrud ja põllumajanduslik kahju avaldavad edaspidi suurt mõju ökosüsteemidele, inimestele ja majandusele kõigis ELi piirkondades. Hiljutised erakorralised sündmused on juba avaldanud märkimisväärset toimet ökosüsteemidele, mõjutades metsa- ja põllumajandusmaa võimet süsinikdioksiidi siduda ja säilitada. Kohanemis- ja vastupanuvõime suurendamine aitab minimeerida kliimamuutuste mõju ja käsitleda nende vältimatuid tagajärgi sotsiaalselt tasakaalustatud viisil. Selliseks mõjuks varakult ettevalmistumine on kulutõhus ning võib tuua ka märkimisväärseid kaasnevaid hüvesid ökosüsteemide, tervise ja majanduse jaoks. Eelkõige [...] looduspõhised lahendused võivad aidata kliimamuutusi leevendada ja nendega kohaneda ning kaitsta bioloogilist mitmekesisust.

- (15) Kliimanetraalsuse eesmärgi saavutamiseks liidu ja liikmesriikide tasandil asjakohaste meetmete võtmisel peaksid liikmesriigid, Euroopa Parlament, nõukogu ja komisjon võtma arvesse kliimanetraalsusele ülemineku panust kodanike heaolu, ühiskonna jõukuse ja majanduse konkurentsivõime suurendamisse, energiajulgeolekut ja toiduga kindlustatust ning energia ja toidu taskukohasust, õiglust ja solidaarsust liikmesriikides ja nende vahel, arvestades nende majandusliku seisundiga, riigi oludega, nagu saarte eripära, ja vajadusega saavutada pikas perspektiivis lähenemine, vajadust ausa ja sotsiaalselt õiglase ülemineku järele, parimaid kättesaadavaid teaduslikke tõendeid, eelkõige IPCC järeldusi, vajadust võtta kliimamuutustega seotud riske arvesse investeerimis- ja planeerimisotsustes, kulutõhusust ja tehnoloogilist neutraalsust kasvuhoonegaaside heite vähendamisel ja nende sidumisel ning vastupanuvõime suurendamisel ning pikas perspektiivis keskkonnaeesmärkidele vastavuse suurendamist ja kõrgemate eesmärkide seadmist.
- (16) Üleminek kliimanetraalsusele eeldab muutusi kõigis poliitikavaldkondades ning kõigi majandussektorite ja ühiskonna ühiseid jõupingutusi, nagu märkis ka komisjon oma teatises „Euroopa roheline kokkulepe“. Euroopa Ülemkogu märkis 12. detsembri 2019. aasta järeldustes, et kõik asjakohased liidu õigusaktid ja poliitikavaldkonnad peavad olema kooskõlas kliimanetraalsuse eesmärgiga ja panustama selle täitmisesse, tagades samal ajal võrdsed võimalused, ning kutsus komisjoni üles analüüsima, kas selleks on vaja kohandada olemasolevaid reegleid.

- (17) Nagu komisjon oma teatises „Euroopa roheline kokkulepe“ märkis, hindas ta oma teatises „Euroopa 2030. aasta kliimaeesmärgi suurendamine: investeerimine kliimanetraalsesse tulevikku meie inimeste hüvanguks“²⁰ liidu 2030. aasta kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamise eesmärki põhjaliku mõjuhindangu alusel, võttes arvesse komisjonile kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) 2018/1999 esitatud lõimitud riiklike energia- ja kliimakavade analüüsi²¹. Pidades silmas 2050. aasta kliimanetraalsuse eesmärki, tuleks kasvuhoonegaaside heitkoguseid 2030. aastaks vähendada ja sidumist suurendada, et kasvuhoonegaaside netoheide, st heide pärast sidumise mahaarvamist, väheneks kogu majanduses ja liidusiseselt 2030. aastaks vähemalt 55 % võrreldes 1990. aasta tasemega. Euroopa Ülemkogu kinnitas selle eesmärgi oma 10.–11. detsembri 2020. aasta kohtumise järeldustes. **Ülemkogu esitas ka esialgseid suuniseid selle rakendamise kohta.** See uus liidu 2030. aasta kliimaeesmärk on järgnev eesmärk määruse (EL) 2018/1999 artikli 2 punkti 11 tähenduses ja asendab seega kõnealuses punktis sätestatud kogu liitu hõlmava kasvuhoonegaaside heite 2030. aasta eesmärgi. Lisaks peaks komisjon 30. juuniks 2021 hindama, kuidas oleks vaja muuta asjakohaseid liidu õigusakte, millega rakendatakse 2030. aasta kliimaeesmärki, et saavutada selline heitkoguste netovähene mine.

---

²⁰ COM(2020) 562.

²¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. detsembri 2018. aasta määrus (EL) 2018/1999, milles käsitletakse energialiidu ja kliimameetmete juhtimist ning millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusi (EÜ) nr 663/2009 ja (EÜ) nr 715/2009, Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiive 94/22/EÜ, 98/70/EÜ, 2009/31/EÜ, 2009/73/EÜ, 2010/31/EL, 2012/27/EL ja 2013/30/EL ning nõukogu direktiive 2009/119/EÜ ja (EL) 2015/652 ning tunnistatakse kehtetuks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 525/2013 (ELT L 328, 21.12.2018, lk 1).

(18) Selleks et liit ja liikmesriigid püsiksid kliimaneutraalsuse eesmärgi täitmisel ja kliimamuutustega kohanemisel järje peal, peaks komisjon edasiminekut korrapäraselt hindama, tuginedes artiklis 7 sätestatud teabele, sealhulgas määruse (EL) 2018/1999 kohaselt esitatud teabele ja aruannetele. Selleks et aegsasti valmistuda Pariisi kokkuleppe artiklis 14 osutatud ülemaailmseks kokkuvõtteks, tuleks alates 2023. aastast avaldada selle hindamise tulemused iga viie aasta järel hiljemalt 30. septembriks. See tähendab, et kõnealuse määruse artikli 5 ja artikli 29 lõike 5 kohased aruanded ning artikli 29 lõike 1 ja artikli 32 kohased vastavatel aruandlusaastatel esitatud aruanded tuleks edastada Euroopa Parlamendile ja nõukogule samal ajal kui selle hindamise tulemused. Kui liikmesriikide ühised edusammud kliimaneutraalsuse eesmärgi saavutamiseks või kliimamuutustega kohanemiseks ei ole piisavad või kui liidu meetmed ei ole kliimaneutraalsuse eesmärgiga kooskõlas või need ei ole kohanemis- ja vastupanuvõime suurendamiseks ning haavatavuse vähendamiseks piisavad, peaks komisjon võtma kooskõlas aluslepingutega vajalikud meetmed. Samuti peaks komisjon korrapäraselt hindama asjakohaseid liikmesriikide meetmeid ja andma soovitusi, kui ta leiab, et liikmesriigi meetmed ei ole kliimaneutraalsuse eesmärgiga kooskõlas või kohanemis- ja vastupanuvõime suurendamiseks ning kliimamuutuste suhtes haavatavuse vähendamiseks piisavad.

- (19) Komisjon peaks tagama usaldusväärse ja objektiivse hindamise, mis põhineks kõige ajakohasematel teaduslikel, tehnilistel ja sotsiaal-majanduslikel andmetel ning milles oleks arvesse võetud paljusid sõltumatuid eksperdiarvamusi, ning tuginema oma hinnangus asjakohasele teabele, sealhulgas liikmesriikide esitatud teabele ja aruannetele, Euroopa Keskkonnaameti aruannetele ja parimatele kättesaadavatele teaduslikele tõenditele, kaasa arvatud IPCC aruannetele ning Maa seire Euroopa programmi „Copernicus“ raames esitatud Maa seire andmetele. Lisaks peaks komisjon võtma oma hindamise aluseks soovitusliku lineaarse trajektoori, mis ühendaks liidu 2030. ja 2040. aasta kliimaeesmärgid, kui need vastu võetakse, liidu kliimaneutraalsuse eesmärgiga ning mis oleks soovituslik vahend, mille abil prognoosida ja hinnata liidu kliimaneutraalsuse eesmärgi saavutamisel tehtud ühiseid edusamme. Soovitusliku lineaarse trajektoori kasutamine ei piira otsuseid, mis käsitlevad liidu 2040. aasta kliimaeesmärgi kehtestamist. Võttes arvesse, et komisjon on kohustunud uurima võimalusi, kuidas avalik sektor saab kasutada ELi taksonoomiat Euroopa roheline kokkuleppe kontekstis, peaks see hõlmama teavet nii liidu kui ka liikmesriikide keskkonnasäästlike investeeringute kohta kooskõlas määrusega (EL) 2020/852 [taksonoomiamäärus],²² kui selline teave muutub kättesaadavaks. Komisjon peaks kasutama Euroopa statistikat ja andmeid, kui need on olemas, ning hankima eksperdihinnanguid. Euroopa Keskkonnaamet peaks komisjoni vastavalt oma iga-aastasele tööprogrammile asjakohaselt abistama.
- (20) Kuna kodanikel ja kogukondadel on kliimaneutraalsusele ülemineku edendamisel suur roll, tuleks soodustada üldsuse ja ühiskonna aktiivset osalemist kliimameetmetes. Komisjon peaks seetõttu tegema koostööd kõigi ühiskonna osadega, et neil oleks võimalik astuda samme kliimaneutraalse ja kliimamuutuste suhtes vastupanuvõimelise ühiskonna arendamiseks, ning võtma selleks muu hulgas kasutusele Euroopa kliimapakti.

---

²² Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. juuni 2020. aasta määrus (EL) 2020/852, millega kehtestatakse kestlike investeeringute hõlbustamise raamistik ja muudetakse määrust (EL) 2019/2088 (ELT L 198, 22.6.2020, lk 13).

- (21) Selleks et tagada kõigi majandustegevuses osalejate, sealhulgas ettevõtjate, töötajate, investorite ja tarbijate jaoks prognoositavus ja kindlustunne, et tagada kasvuhoonegaaside heitkoguste järkjärguline vähendamine aja jooksul ning et üleminek kliimaneutraalsusele oleks pöördumatu, peaks komisjon tegema hiljemalt kuus kuud pärast Pariisi kokkuleppe alusel tehtud esimest ülemaailmselt kokkuvõtet asjakohasel juhul ettepaneku liidu 2040. aasta kliimaalase vahe-eesmärgi kohta. Komisjon võib teha ettepaneku vahe-eesmärk läbi vaadata [...], võttes arvesse artiklites 5 ja 6 osutatud hindamiste järeldusi ning ülemaailmse kokkuvõtte tulemusi ja rahvusvahelisi arenguid, sealhulgas seoses riiklikult kindlaksmääratud panuste ühise ajakavaga.
- (22) Vastavalt komisjoni võetud kohustusele järgida parema õigusloome põhimõtteid, tuleks püüda tagada kasvuhoonegaaside heite vähendamise seoses liidu õigusaktide kooskõla. Süsteem, mille alusel hinnatakse kliimaneutraalsuse eesmärgi täitmiseks tehtud edusamme ja võetud meetmete kooskõla selle eesmärgiga, peaks tuginema määrusega (EL) 2018/1999 kehtestatud juhtimisraamistikule ja olema sellega kooskõlas, võttes arvesse energialiidu kõiki viit mõõdet. Eelkõige tuleks korrapärase aruandluse süsteem ning aruandlusele järgneva komisjonipoolse hindamise ja meetmete võtmise etapid viia vastavusse liikmesriikidele määrusega (EL) 2018/1999 kehtestatud teabe ja aruannete esitamise nõuetega. Seepärast tuleks määrust (EL) 2018/1999 muuta, et lisada asjakohastes sätetes kliimaneutraalsuse eesmärk.
- (23) Kliimamuutused on oma olemuselt piiriülene probleem ning liikmesriikide poliitika täiendamiseks ja tugevdamiseks on vaja liidu tasandil kooskõlastatud meetmeid. Kuna käesoleva määruse eesmärki, nimelt jõuda liidus 2050. aastaks kliimaneutraalsuseni, ei suuda liikmesriigid eraldi piisavalt saavutada ning selle ulatuse ja toime tõttu on seda parem saavutada liidu tasandil, võib liit võtta meetmeid kooskõlas Euroopa Liidu lepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega. Kõnealuses artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev määrus selle eesmärgi saavutamiseks vajalikust kaugemale,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Reguleerimise ja kohaldamisala

Käesoleva määrusega kehtestatakse raamistik kasvuhoonegaaside inimtekkelistest allikatest pärineva heite pöördumatuks ja järkjärguliseks vähendamiseks ning nende [...] neeldajates sidumise suurendamiseks liidus.

Käesolevas määruses sätestatakse Pariisi kokkuleppe artikli 2 kohase pikaajalise temperatuurieesmärgi täitmiseks siduv eesmärk saavutada liidus 2050. aastaks kliimaneutraalsus ning esitatakse raamistik Pariisi kokkuleppe artikli 7 kohase ülemaailmse kliimamuutuste mõjuga kohanemise eesmärgi täitmisel edu saavutamiseks. Samuti sätestatakse selles kogu liitu hõlmav siduv eesmärk vähendada liidus 2030. aastaks kasvuhoonegaaside netoheidet.

Käesolevat määrust kohaldatakse määruse (EL) 2018/1999 V lisa 2. osas loetletud kasvuhoonegaaside inimtekkelistest allikatest pärineva heite ja nende [...] neeldajates sidumise suhtes.

Artikkel 2

Kliimaneutraalsuse eesmärk

1. Liidu õigusega reguleeritud kasvuhoonegaaside heide ja sidumine kogu liidus tasakaalustatakse hiljemalt 2050. aastaks ning seega vähendatakse selleks ajaks netoheide nullini.
2. Asjakohased liidu institutsioonid võtavad liidu ja liikmesriigid riigi tasandil vajalikud meetmed, et võimaldada lõikes 1 sätestatud kliimaneutraalsuse eesmärgi ühist täitmist, võttes samal ajal arvesse liikmesriikide vahel nii õigluse kui ka solidaarsuse edendamise olulisust ning selle eesmärgi saavutamise kulutõhusust [...].
3. [...]
4. [...]

Artikkel 3

Kliimaalased vahe-eesmärgid

1. Artikli 2 lõikes 1 sätestatud kliimaneutraalsuse eesmärgi saavutamiseks on liidu siduv 2030. aasta kliimaeesmärk vähendada liidus kasvuhoonegaaside netoheidet (heide pärast sidumise mahaarvamist) 2030. aastaks vähemalt 55 % võrreldes 1990. aasta tasemega.
2. Komisjon vaatab 30. juuniks 2021 läbi asjakohased liidu õigusaktid, et oleks võimalik saavutada käesoleva artikli lõikes 1 sätestatud eesmärk ja artikli 2 lõikes 1 sätestatud kliimaneutraalsuse eesmärk, ning kaalub kooskõlas aluslepingutega vajalike meetmete võtmist, sealhulgas seadusandlike ettepanekute vastuvõtmist.

Kõnealuse ja tulevaste läbivaatamiste raames hindab komisjon eelkõige seda, kas liidu õiguses on ette nähtud asjakohased vahendid ja stiimulid vajalike investeeringute tegemiseks, ning esitab vajaduse korral ettepanekuid meetmete kohta.

- 2a. Selleks et saavutada artikli 2 lõikes 1 sätestatud kliimaneutraalsuse eesmärk, kehtestatakse kogu liitu hõlmav 2040. aasta kliimaeesmärk. Selleks teeb komisjon hiljemalt kuus kuud pärast Pariisi kokkuleppe artiklis 14 osutatud esimest ülemaailmset kokkuvõtet vajaduse korral ettepaneku muuta käesolevat määrust, et lisada sellesse liidu 2040. aasta kliimaeesmärk, võttes arvesse artiklites 5 ja 6 osutatud hindamiste järeldusi ning ülemaailmse kokkuvõtte tulemusi.

3. Tehes lõike 2a kohaselt ettepaneku liidu 2040. aasta kliimaeesmärgi kohta, võtab komisjon arvesse järgmist:
- a) kulutasuvus ja majanduslik tasuvus;
  - b) liidu majanduse konkurentsivõime;
  - c) parimad võimalikud tehnilised lahendused;
  - d) energiatõhusus, energia taskukohasus ja varustuskindlus;
  - e) õiglus ja solidaarsus liikmesriikides ja nende vahel;
  - f) vajadus tagada keskkonnatõhusus ja edasimineku aja jooksul;
  - g) investeerimisvajadused- ja võimalused;
  - h) vajadus tagada aus ja sotsiaalselt õiglase üleminek;
  - i) rahvusvahelised arengusuunad ja jõupingutused, mis on tehtud Pariisi kokkuleppe pikaajaliste eesmärkide ja Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni kliimamuutuste raamkonventsiooni lõppeesmärgi saavutamiseks;
  - j) parimad kättesaadavad ja kõige värskemad teaduslikud tõendid, sealhulgas IPCC viimased aruanded.
5. Kuu kuu jooksul pärast teist ülemaailmset kokkuvõtet võib komisjon teha vastavalt käesoleva määruse artiklile 9a [...] ettepaneku liidu 2040. aasta kliimaeesmärki läbi vaadata.
6. Käesoleva artikli sätteid vaadatakse uuesti läbi, võttes arvesse rahvusvahelisi arenguid ja Pariisi kokkuleppe pikaajaliste eesmärkide saavutamiseks tehtud jõupingutusi, sealhulgas mis puudutab riiklikult kindlaksmääratud panuste ühist ajakava käsitlevate rahvusvaheliste arutelude tulemusi.

Artikkel 4

Kliimamuutustega kohanemine

1. Asjakohased liidu institutsioonid ning liikmesriigid tagavad pidevad edusammud Pariisi kokkuleppe artikli 7 kohaselt kohanemis- ja vastupanuvõime suurendamisel ning kliimamuutuste suhtes haavatavuse vähendamisel.
- 1a. Asjaomased liidu institutsioonid ja liikmesriigid tagavad samuti, et liidu ja liikmesriikide kohanemispoliitika oleks vastastikku toetav, tooks lisakasu valdkondliku poliitika jaoks ja püüaks paremini integreerida kliimamuutustega kohanemist kõikidesse poliitikavaldkondadesse.
2. Liikmesriigid töötavad välja ja rakendavad kohanemisstrateegiad ja -kavad [...], mis tuginevad usaldusväärsetele kliima ja haavatavuse lähtetasemetele ja edusammude hindamistele.

Artikkel 5

Liidu edusammude ja meetmete hindamine

1. Koos määruse (EL) 2018/1999 artikli 29 lõikes 5 sätestatud hindamisega hindab komisjon 30. septembriks 2023 ja seejärel iga viie aasta järel järgmist:
  - a) edusammud, mida kõik liikmesriigid on ühiselt teinud, et saavutada artikli 2 lõikes 1 sätestatud kliimanetraalsuse eesmärk [...];
  - b) edusammud, mida kõik liikmesriigid on ühiselt teinud artiklis 4 osutatud kohanemiseks.

Komisjon esitab kõnealuse hindamise järeldused ning kooskõlas määruse (EL) 2018/1999 artikliga 35 vastaval kalendriaastal koostatud energialiidu olukorda käsitleva aruande Euroopa Parlamendile ja nõukogule.

2. Komisjon vaatab 30. septembriks 2023 ja seejärel iga viie aasta järel läbi järgmise:
  - a) liidu meetmete kooskõla artikli 2 lõikes 1 sätestatud kliimaneutraalsuse eesmärgiga [...];
  - b) liidu meetmete kooskõla artiklis 4 osutatud kohanemisel tehtavate edusammude tagamisega.
3. Kui komisjon leiab lõigetes 1 ja 2 osutatud hindamise põhjal, et liidu meetmed ei ole kooskõlas artikli 2 lõikes 1 sätestatud kliimaneutraalsuse eesmärgiga või ei ole kooskõlas artiklis 4 osutatud kohanemisel tehtavate edusammude tagamisega, või et kliimaneutraalsuse eesmärgi täitmiseks või artiklis 4 osutatud kohanemiseks tehtud edusammud ei ole piisavad, võtab ta kooskõlas aluslepingutega vajalikud meetmed [...].
4. Komisjon hindab kõiki kavandatavaid meetmeid ja seadusandlikke ettepanekuid enne nende vastuvõtmist, lähtudes artikli 2 lõikes 1 sätestatud kliimaneutraalsuse eesmärgist [...], lisab tehtud analüüsi meetme või ettepaneku juurde kuuluvasse mõjuhindangusse ning avalikustab hindamise tulemuse, kui meede või ettepanek vastu võetakse. Komisjon hindab ka seda, kas kavandatav meede või seadusandlik ettepanek on kooskõlas artiklis 4 osutatud kohanemisel tehtavate edusammude tagamisega.

Artikkel 6

Liikmesriikide meetmete hindamine

1. Komisjon hindab 30. septembriks 2023 ja seejärel iga viie aasta järel järgmist:
  - a) liikmesriikide nende meetmete kooskõla artikli 2 lõikes 1 sätestatud kliimaneutraalsuse eesmärgiga [...], mis on määruse (EL) 2018/1999 alusel esitatud riiklike energia- ja kliimakavade või iga kahe aasta tagant esitatavate eduaruannete kohaselt kõnealuse eesmärgi saavutamiseks asjakohased;

- b) liikmesriikide asjakohaste meetmete kooskõla artiklis 4 osutatud kohanemisel tehtavate edusammude tagamisega, võttes arvesse artikli 4 lõikes 2 osutatud riiklike kohanemisstrateegiaid.

Komisjon esitab kõnealuse hindamise järeldused ning kooskõlas määruse (EL) 2018/1999 artikliga 35 vastaval kalendriaastal koostatud energialiidu olukorda käsitleva aruande Euroopa Parlamendile ja nõukogule.

2. Kui komisjon leiab artikli 5 lõike 1 kohaselt hinnatud ühiseid edusamme nõuetekohaselt arvesse võttes, et liikmesriigi meetmed ei ole kooskõlas kõnealuse eesmärgiga [...] või ei ole kooskõlas artiklis 4 osutatud kohanemisel tehtavate edusammude tagamisega, võib ta anda asjaomasele liikmesriigile soovitusi. Komisjon teeb need soovitused üldsusele kättesaadavaks.
3. Kui kooskõlas lõikega 2 esitatakse soovitus, kehtivad järgmised põhimõtted:
- a) asjaomane liikmesriik võtab saadud soovitust nõuetekohaselt arvesse, toimides liikmesriikide ja liidu ning liikmesriikide vahelise solidaarsuse vaimus;
  - b) asjaomane liikmesriik kirjeldab soovituse esitamise aastale järgneval aastal määruse (EL) 2018/1999 artikli 17 kohaselt esitatud esimeses eduaruandes, kuidas ta on soovitust nõuetekohaselt arvesse võtnud. Kui asjaomane liikmesriik otsustab soovitust või olulist osa sellest mitte järgida, põhjendab ta seda komisjonile;
  - c) soovitused peaksid täiendama Euroopa poolaasta raames esitatud värskemaid riigipõhiseid soovitusi.

Komisjoni hindamist käsitlevad üldsätted

- 2. Komisjon võtab artiklites 5 ja 6 osutatud esimese ja teise hindamise aluseks soovitusliku lineaarse trajektoori, millega nähakse ette viis, kuidas vähendada liidu tasandil netoheidet, ühendades artikli 3 lõikes 1 osutatud liidu 2030. aasta kliimaeesmärgi, liidu 2040. aasta kliimaeesmärgi, kui see vastu võetakse, ja artikli 2 lõikes 1 sätestatud kliimanetraalsuse eesmärgi.
- 1. Seejärel võtab komisjon kõikide hindamiste aluseks soovitusliku lineaarse trajektoori, mis ühendab liidu 2040. aasta kliimaeesmärgi, kui see vastu võetakse, ja artikli 2 lõikes 1 sätestatud kliimanetraalsuse eesmärgi.
1. Komisjon tugineb artiklites 5 ja 6 osutatud hindamisel peale artikli 6 lõike 1 punktis a osutatud liikmesriikide meetmete vähemalt järgmisele:
- a) määruse (EL) 2018/1999 alusel esitatud teave ja aruanded;
  - b) Euroopa Keskkonnaameti (EEA) ja komisjoni Teadusuuringute Ühiskeskuse (JRC) aruanded;
  - c) Euroopa statistika ja andmed, sealhulgas Maa seire Euroopa programmi „Copernicus“ raames esitatud andmed ning andmed kliimamuutuste ebasoodsast mõjust tuleneva teatatud ja prognoositava kahju kohta, kui need on kättesaadavad, ning
  - d) parimad kättesaadavad teaduslikud tõendid, sealhulgas IPCC, IPBESi ja muude rahvusvaheliste [...] organisatsioonide viimased aruanded, ning
  - e) mis tahes täiendav teave liidu ja liikmesriikide keskkonnasäästlike investeeringute, sealhulgas juhul kui see on kättesaadav, määruse (EL) 2020/852 [taksonoomiamäärus] kohaste investeeringute kohta.

2. EEA abistab komisjoni artiklites 5 ja 6 osutatud hindamisel vastavalt oma iga-aastasele tööprogrammile.

Artikkel 8

Üldsuse osalemine

Komisjon teeb koostööd kõigi ühiskonna osadega, et neil oleks võimalik astuda samme ausaks ja sotsiaalselt õiglaseks üleminekuks kliimaneutraalse ja kliimamuutuste suhtes vastupanuvõimelise ühiskonna suunas. Komisjon aitab tagada kaasava ja juurdepääsetava protsessi kõigil tasanditel, sealhulgas riiklikul, piirkondlikul ja kohalikul tasandil ning sotsiaalpartnerite, äriringkondade, kodanike ja kodanikuühiskonnaga, et võimaldada parimate tavade jagamist ja teha kindlaks meetmed, mis aitavad saavutada käesoleva määruse eesmärke. Peale selle võib komisjon kasutada ära liikmesriikide poolt määruse (EL) 2018/1999 artikli 11 kohaselt sisse seatud mitmetasandilisi kliima- ja energiadialooge.

Artikkel 9

[...] (*artikkel on välja jäetud*)

Artikkel 9a

Läbivaatamine

Komisjon esitab Euroopa Parlamendile ja nõukogule kuue kuu jooksul pärast iga Pariisi kokkuleppe kohase ülemaailmse kokkuvõtte tegemist koos artiklites 5 ja 6 osutatud hindamiste järeldustega aruande, milles käsitletakse käesoleva määruse toimimist, võttes arvesse vajadust tagada edusammud, et saavutada artikli 2 lõikes 1 sätestatud kliimanetraalsuse eesmärk, ja tagada kooskõla artiklis 4 osutatud kliimamuutustega kohanemisel tehtavate edusammudega. Komisjon võib vajaduse korral esitada Euroopa Parlamendile ja nõukogule ettepaneku muuta käesolevat määrust.

Artikkel 10

Määruse (EL) 2018/1999 muutmine

Määrust (EL) 2018/1999 muudetakse järgmiselt.

1) Artikli 1 lõike 1 punkt a asendatakse järgmisega:

„a) rakendatakse strateegiaid ja meetmeid, mis on välja töötatud selleks, et täita määruse .../... [kliimaseadus] artiklis 2 sätestatud liidu kliimanetraalsuse eesmärki, energialiidu eesmärke ning seoses esimese kümneaastase ajavahemikuga (2021–2030) eelkõige liidu 2030. aasta energia- ja kliimaeesmärke;“

2) artikli 2 punkt 7 asendatakse järgmisega:

„7) „prognoos“ – kasvuhoonegaaside inimtekkelistest allikatest pärineva heite ja nende neeldajates sidumise või energiasüsteemi arengu prognoos, sealhulgas vähemalt kvantitatiivsed hinnangud aruandlusaastale vahetult järgneva kuue sellise aasta kohta, mis lõpevad nulli või viiega;“

3) artikli 3 lõike 2 punkt f asendatakse järgmisega:

„f) hinnang käesoleva lõike punktis b osutatud eesmärkide saavutamiseks kavandatavate poliitikasuundade ja meetmete mõju kohta, kaasa arvatud nende kooskõla kohta määruse .../... [kliimaseadus] artiklis 2 sätestatud liidu kliimaneutraalsuse eesmärgi, Pariisi kokkuleppe kohaste kasvuhoonegaaside heite vähendamise pikaajaliste eesmärkide ja artiklis 15 osutatud pikaajaliste strateegiatega;“

4) artikli 8 lõikesse 2 lisatakse punkt e:

„e) viis, kuidas olemasolevad poliitikasuunad ja meetmed ning kavandatavad poliitikasuunad ja meetmed aitavad saavutada määruse .../... [kliimaseadus] artiklis 2 sätestatud liidu kliimaneutraalsuse eesmärki.“;

5) artikkel 11 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 11

Mitmetasandiline kliima- ja energiadialoog

Iga liikmesriik seab siseriiklike õigusnormide kohaselt sisse mitmetasandilise kliima- ja energiadialoogi, mille raames kohalikud omavalitsused, kodanikuühiskonna organisatsioonid, äriühinnad, investorid, muud asjaomased sidusrühmad ja üldsus saavad aktiivselt osaleda, arutada määruse .../... [kliimaseadus] artiklis 2 sätestatud liidu kliimaneutraalsuse eesmärgi saavutamise võimalusi ning energia- ja kliimapoliitika jaoks kavandatud erinevaid – ka pikaajalisi – stsenaariume ning jälgida edusamme, välja arvatud juhul, kui liikmesriigis on juba sama eesmärki täitev struktuur. Sellise dialoogi raames võib arutada ka lõimitud riiklike energia- ja kliimakavu.“;

6) artikli 15 lõike 3 punkt c asendatakse järgmisega:

„c) saavutada pikaajaline kasvuhoonegaaside heite vähenemine ja nende suurem neeldajates sidumine kõigis sektorites kooskõlas määruse.../... [kliimaseadus] artiklis 2 sätestatud liidu kliimanetraalsuse eesmärgiga, pidades silmas valitsustevahelise kliimamuutuste rühma (IPCC) hinnangu kohaselt vajalikku heite vähenemist ja neeldajates sidumise suurendamist, vähendada kulutõhusalt liidu kasvuhoonegaaside heidet ja suurendada neeldajates sidumist, püüeldes Pariisi kokkuleppes esitatud temperatuurieesmärkide poole, et saavutada liidus tasakaal kasvuhoonegaaside inimtekkelistest allikatest pärineva heite ja nende neeldajates sidumise vahel [...] ning vajaduse korral saavutada pärast seda negatiivsed heitkogused.“;

7) I lisa 1. osa muudetakse järgmiselt:

a) A jao punktis 3.1.1 asendatakse alapunkt i järgmisega:

„i) Poliitikasuunad ja meetmed, millega saavutatakse määruse (EL) 2018/842 kohane eesmärk, millele on osutatud punktis 2.1.1, ning poliitikasuunad ja meetmed, mille eesmärk on järgida määrust (EL) 2018/841, ning mis hõlmavad kõiki peamisi heidet tekitavaid sektoreid ja sektoreid neeldajates sidumise suurendamiseks, pidades silmas määruse .../... [kliimaseadus] artiklis 2 sätestatud kliimanetraalsuse eesmärki.“;

b) B jaos lisatakse punkt 5.5:

„5.5. Kavandatavate poliitikasuundade ja meetmete osa määruse .../... [kliimaseadus] artiklis 2 sätestatud liidu kliimanetraalsuse eesmärgi saavutamises.“;

7a) Artikkel 45 asendatakse järgmisega:

Komisjon esitab Euroopa Parlamendile ja nõukogule kuue kuu jooksul pärast iga Pariisi kokkuleppe artikli 14 alusel kokku lepitud ülemaailmse kokkuvõtte tegemist aruande, milles käsitletakse käesoleva määruse toimimist, selle panust energialiidu juhtimisse, selle panust Pariisi kokkuleppe pikaajalistesse eesmärkidesse, edusamme 2030. aasta kliima- ja energiaeesmärkide ning määruse .../... [kliimaseadus] artikli 2 lõikes 1 sätestatud liidu kliimaneutraalsuse eesmärgi saavutamisel, energialiidu täiendavaid eesmärke ning kavandamis-, aruandlus- ja seiretegevust käsitlevate käesoleva määruse sätete vastavust muudele ÜRO kliimamuutuste raamkonventsiooni ja Pariisi kokkuleppega seotud liidu õigusaktidele või otsustele. Komisjon lisab aruannetele asjakohasel juhul seadusandlikud ettepanekud.

8) VI lisa punkti c alapunkt viii asendatakse järgmisega:

„viii) hinnang sellele, mil määral poliitikasuund või meede aitab saavutada määruse .../... [kliimaseadus] artiklis 2 sätestatud liidu kliimaneutraalsuse eesmärki ja täita artiklis 15 osutatud pikaajalist strateegiat;“.

Artikkel 11

Jõustumine

Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel,

Euroopa Parlamendi nimel
president

Nõukogu nimel
eesistuja
